

مُلک ملکوتیان

دل نوشته های طلبگی از دیدارهایی

با مسلمانان جهان در حجّ هشتادونه

حمدی وحید

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

مثلاً مقدمة

حجّ هشتاد و نه، بیش از همیشه تجلی لطف و کرم خداوند بود این را از آن جهت می‌گوییم که چون بندۀ ای را هم راه داده بودند و ملائکه همه انگشت به دهان از کرامت خدای کریم طوف وسیع و حلق و تقصیر مارا به تماشا نشسته بودند مطمئناً اگر گوش بصیرت داشتیم زمزمه اشان را می‌شنیدیم که: «عجب! این بندۀ خدا در بین حاجیان امسال چه می‌کند و اورا چه کسی راه داده است و خدایا! آنا نسبّ بحمدک و نقدس لک!» و از این حرفها.... ولی قربان خدای خودمان بروم که ستار است و گوشش به اعتراضات این و آن بدھکار نیست و کریمانه ما را هم در بین حاجیان راه و در ملک ملکوتیان پناه داده بود... و کم من بهجهة مونقة قد أرانی.

این که می‌گوییم ملک ملکوتیان از این روست که پرواز ملائک را در حجاز دیدن زحمت زیادی ندارد و استشمام عطر بهشت از در و دیوار سرزمین بطھاء کار سختی نیست اینجا هر چند حجیج کم است و ضجیج زیاد، ولی باز هم دیناری چند درهم با دیگر مناطق عالم توفیر دارد ما که بدجوری گرفتار جای پای رسول و غبار گامهای امیر علیهم افضل الصلوات شدیم خدا باز هم قسمت کند و باز هم لطفش را به رخ ملائکه بکشد ای کاش! اللّٰهُمَّ ارزقنی حجّ بیتک الحرام فی عامی هذا و فی كلّ عام.

کنجکاوی همیشه همراه و احساس وظیفه گاه و بیگاه و عواملی دیگر دست به دست هم دادند تا در این سفر به عبادت اجتماعی ارتباط با دیگران و تحقیق خواسته «لتعارفوا» هم روی بیاورم. هرجا فرصتی می‌شد و با هر کس که میتوانستم سر سخن باز میکردم و از این طرف آب می‌گفتیم و

از آن طرف آب میپرسیدم. برای تحقیق این امر به برخوردهای اتفاقی نیز بسنده نمی‌کردم و خودم سراغ برخی حجاج که قابلیتی در ایشان می‌دیدم میرفتم یا به عبارت دیگر خود را می‌برخورداندم!

در این مسیر بیش از تسلط به زبان، خجالتی نبودن و راحت رفیق شدنمان به درد خورد و چه برکتی در این ارتباطات بود خدا می‌داند؛ از آشنایی خودم با جغرافیای سیاسی و روابط اجتماعی کشورهای مختلف گرفته تا آشنا کردن مخاطبین با معارف اهل بیت(علیهم السلام) و مبانی فکری انقلاب عزیzman و زدودن زنگار شباهات و بهتان های ناروا درمورد مذهب شیعه . با همه جور قشری هم ارتباط داشتم از چوپان و رانده به پستم خورد تا معاون وزیر و پزشک و امام جمعه خدا میداند حج چه ظرفیت عظیمی است برای تبادل اطلاعات و گسترش ارتباطات.

رفیق زیاد پیدا کردم بعضی هایشان که از اول به ایران و ایرانی خیلی اظهار علاقه میکردند و در آغوش فشارم میدادند، موقع خداحافظی محکم تر فشارشان را تکرار می‌کردند و عده کمی هم که باشندن نام کشور و مذهبم ابرو در هم میکشیدند و رو ترش میکردند وقت وداع لبخندی شیرین برلب داشتند و «فی أمان الله» را با مهربانی میگفتند و چقدر دشمن سوء استفاده کرده است و می‌کند از این دور نگاه داشتن و بیخبر گذاشتن مسلمین از یکدیگر و خودش چه شایعاتی از طرف برخی مسلمانان به بعضی دیگر تحويل می‌دهد و ما چقدر غافلیم از این همه دشمنی و خباشت و چقدر مشغولیم به حاشیه ها وقتی که دارند متن را پاک می‌کنند!

«ملک ملکوتیان» را از باب مشتی، نمونه خروارها دیدار و شنیداری که با مسلمانان کشورهای مختلف در موسم حج داشتم نگاشتم تا شاید هم اظهار فضلی شده باشد و دیگران از تجربیات این عبد فقیر اسود من قیر اقل من پنیراستفاده کنند و شاید هم با برخی تفکرات و اندیشه های حاکم بر توده مسلمانان جهان آشنا شوند.

البته پیشاپیش اعتراف می‌کنم تراشه‌های قلمم چون دانه‌های تسیبیحی است که در حسرت نخی آواره شده‌اند و خودشان از نعمت ارتباط به اهم محرومند و توجیهم بر نقیصه مذکور نیز این است

که انگیزه‌ام از این نگاشته‌ها ثبت وقایع و حوادث نبوده بنای بر سفرنامه نگاری نداشتم هرچند اگر هم داشتم توفیری نداشت چرا که سفرنامه نویس خوبی نیستم و نبودم البته برای شفای قلم و نیّتش چندی است دخیل بسته‌ام و نذر کرده‌ام خدا همه بیماران را عموماً و قلم ما را خصوصاً شفا دهد و خدا قبول کند این بضاعت مزاجة را و خدا کند که خام جهان نشویم و عزم به خدمت جام جهان نما جزم کنیم که :

هر آنکه خدمت جام جهان نما بکند ز ملک تا ملکوت‌ش حجاب بردارند

ایران... أحسنْتْ أحسنتْ

نژدیک نماز بود و جا برای نماز در منطقه خوش آب و هوای مسجدالحرام به حکم کیمیا، یا به قول عرب‌ها «کبریت احمر» می‌نمود. از باب هوالرزاق جای خوب و وسیعی یافتم و در صف منتظران ملاقات با ربّ البيت نشستم.

در لا بلای جماعت عابرین، عربی را با ظاهری شمال افریقا بی‌دیدم از آن مدل هایشان که سفید پوستند که جانماز داشت ولی جای نماز نداشت جا بجا شدم و بفرمایی زدم تا مصدق «ويمعنون الماعون» نشوم ذوق کرد و تقبّل اللّهی تحويل داد و دستم را به گرمی آفریقا فشد حدوداً پنجاه ساله بود، لاغر ولی نه مردنی!

بیست دقیقه‌ی باقی مانده تا نماز فرصت فتح باب مذاکراتِ جنوب غرب آسیا با شمال غرب آفریقا بود همان طور که حدس می‌زدم اهل آن طرف‌ها بود؛ کشور مغرب. البته گفت سال‌هاست با خانواده‌اش در فرانسه زندگی می‌کند پرسید: «مغرب را می‌شناسی؟» و وقتی گفتم «ماراکو» کلی ذوق کرد سوالاتی برای صمیمیت سازی پرسید: «اهل کجایی؟» گفتم: «تعرف نجاد؟» تا اسم عربی پریزیدنت احمدی نژاد را شنید ذوق زده گفت: «آها ایران ایران... احسنت احسنت!!» پرسیدم در کشور شما مردم از ایران می‌ترسند به شدّت نفی کرد و گفت: «نه! هرگز! آنجا ایران را دوست دارند بله بعضی کشورهای دیگر هستند که از کشور شما در هراسند و ما

میدانیم چرا!» آدم روشی بود. ظاهرًا مسلمانان ساکن اروپا نسبت به برخی مسایل جهان اسلام آگاهی و تحلیل‌های بهتری دارند. از لزوم اتحاد مسلمانان در مقابل اسرائیل گفت و گفت که امروزه فقط ایران و شوی کمی ترکیه در مقابل زور گویی های اسرائیل ایستاده‌اند. «شوی تر کیا» را با تکان دادن دستش جالب بیان می‌کرد. (کاش میشد سفرنامه‌ها را تصویری نوشت!)

به راستی که استفاده از ابزار دشمن مشترک شیوه مفید و کارسازی برای ایجاد همدلی بین مسلمانان است. به نظر می‌رسد علت عده محبوبیت چهره‌هایی چون دکتر احمدی نژاد، سید حسن نصرالله، طیب رجب اردوغان و دیگر قهرمانان عرصه‌ی حال‌گیری بین‌المللی از اسرائیل و سایر بستگان و واپستگان استفاده از همین اصل باشد به قول لبنانی‌ها): «أنا و أخي على إبن عمّي و أنا و أخي و إبن عمّي على الغريب»! (من و برادرم بر عليه پسر عمومیمان با هم متحدیم و ما و پسر عمومیمان بر عليه غریبه با هم متحدیم) این یعنی همان فراموش کردن کینه‌های قرمز و آبی در بازی ملی.

شش فرزند داشت، پنج دختر و یک پسر. بار دوم تشرّفش به مکه بود. دعا کردم: «امیدوارم خداوند کراراً و مراراً زیارت خانه‌اش را روزیت کند» او هم کراراً و مراراً و بلند آمین گفت. امیدوارم به تعداد آمین‌هایش توفیق تشرّف پیدا کند.

از وضعیت مسلمانان در فرانسه پرس و جو کردم می‌گفت بیشتر مسلمانان فرانسه اهل الجزایرند و پس از آن از مغرب و تونس و سایر کشورها هم مسلمان زیاد است می‌گفت الجزایر «الفرانسا الصغری» (فرانسه کوچک) است.

در ناپولی ساکن بود و از زندگی شکایتی نداشت اوضاع نابسامان اقتصادی فرانسه را تایید می‌کرد ولی ظاهراً خودش مشکلی نداشت.

موقع جدا شدن گفتم امیدوارم بیایی ایران آنجا ببینمت خیلی ذوق زده اظهار علاقه کرد.

در بین صحبت‌ها برخی اصطلاحات و کلمات را دقیق متوجه نمی‌شدم لهجه‌ی ساکنان شمال آفریقا پیچیده‌تر از سایر مناطق عربی است تاثیر گرفتن از ارتباط با اروپا نیز بر این غموض افزوده است به عنوان مثال این بندۀ خدا می‌گفت از مغرب تا فرانسه «بالأوتو» چهارده ساعت راه است به برکتِ حرکت دستش که ادای قربیلک ماشین در می‌آورد فهمیدم مراد مصنف همان اتومبیل است!

یک عدد خطای ارتباطاتی هم در تعامل با او داشتم که درس عبرتی شد برای آینده‌ام و آیندگانم! و اما توضیح ذلك: طبق تعارفات مرسوم ایرانی پیشنهاد مخاطب را برای پهن کردن بخشی از جانمایش در محل ایستادن خود رد کردم که به نظر می‌رسد با توجه به معمول نبودن برخی مجاملات در جوامع دیگر نباید رد احسان می‌کردم لذا احساس کردم بندۀ خدا هم جا خورد و شاید کمی هم ناراحت شد.

فکر کنم در هیچ کجای عالم عموماً و در جهان عرب خصوصاً مردمان، مثل ما ایرانی‌ها تعارفی نیستند وقتی می‌گویند بفرمایید واقعاً یعنی بفرمایید و الا اصلاً نمی‌فرمودند بفرمایید! از طرف دیگر چون خودشان چنین روحیه‌ای دارند، اگرهم چیزی تعارف‌شان کردید بلا تأمل و بدون هیچ «ای بابا اختیار دارید، این حرف‌چیه» ای تعارف‌تان را اجابت می‌کنند لذا باید توجه داشت اگر بنا بر تعارف‌چیزی داریم یا باید واقعاً دل و جان از شیء مذکور شسته باشیم یا اصلاً بی خیال تعارف شویم و «النجاة في الصدق»!

شروع شکلاتی

در پشت بام مسعی مشغول قدم زدن بودم که سه جوان با شمایل اهالی شامات و فلسطین را مشغول گفتگو دیدم. شکلات‌هایی که از ایران آورده بودم به دردم خورد و به بهانه تقدیم حلويات

(شیرینی جات) ایرانی به سویشان رفتم و همین مقدمه‌ای شد برای فتح باب مرحوم گفتگوی تمدن‌ها یا همان حوار الحضارات!

اهل سوریه بودند آن هم جنوب سوریه و در همسایگی عراق، اگر خودشان هم نمی‌گفتند می‌شد از شباهت‌های رفتاری و گفتاریشان به عراقی‌ها حدس زد.

شدّت علاقه‌اشان به ایران و دکتر نجاد عجیب می‌نمود و اعجب این بود که در خلال صحبت‌ها فهمیدم آقایان از مریدان پرو با قرض صدام حسین (به قول خودشان رحمة الله) هم بودند! خیلی نسبت به او اظهار علاقه می‌کردند و اصرار داشتند تمامی اشتباهات اورا در اثر فتنه زمانه و دسایس یهود به حساب آورند.

البته این ارادت به صدام را در بین برخی دیگر از مخاطبان هم دیدم که ظاهرا باید بیشترش را به حساب عنصری (نزاد پرست) بودن صدام گذاشت و این امّت عرب عجیب به عربیت خود مفترخر است « ولو نزلناه على بعض الاعجمين فقرأه عليهم ما كانوا به مومنين » (شعراء ۱۹۹-۱۹۸)

بزرگترشان با هیبتی مأة بالملأ (صد در صد) اسلامی یعنی همان ریش بلند و سبیل از بیخ و بن ریشه کن شده! تسلط خوبی به آیات و روایات داشت و در فضیلت اهل بیت روایات زیبایی خواند که در آن نیمه شب قحط الولایه بسیار چسبید اسم فرزندانش را که برایم گفت بیشتر ذوق کردم دخترش را زینب و پسرش را علی نامیده بود و منتقد اسماء اجنبي وارداتی به بلاد اسلام بود!

واعد که از همه جوانتر نشان می‌داد، عکس صدام إحسین(باهمین تلفظ) را به عنوان تصویر زمینه‌ی گوشی موبایلش قرار داده بود که اگر «بما رحمة من الله لنت له» (آرامش به برکت رحمت خداوند!) نشده بودم حکماً گوشی صدّام نشانش را به چند قسمت مساوی و غیر مساوی تقسیم می‌کرم! واقعاً بعضی وقت‌ها صبر در عین لازم بودن چقدر هم سخت می‌شود عجب صبری رسول خدا داشته است و عجب‌تر صبری خدا دارد!

عمّار که سناً و خلقاً و خلقاً حدّ وسطشان بود می‌گفت: «آتش جنگ ایران و عراق مثل جنگ جمل در اثر فتنه یهود روشن شد و همان طور که در جنگ جمل نمی‌توان هیچ یک از طرفین را که از کبار صحابه بودند تخطّه کرد و بايد برای هر دو دسته طلب آمرزش نمود در این جنگ هم هچی!» (در لهجه عراق و برخی مناطق سوریه «هچی» همان هکذای خودمان است)

یاد جریان بnde خدایی افتادم که می‌گفت: «هذا قبر سیدنا حجر بن عدی رضی الله عنه الّذی قتلہ سیّدنا معاویه رضی الله عنه !!» و یا دیگری که می‌گفت: «معرکة جمل و قعت بین علی بن ابی طالب رضی الله عنه و طلحه و زبیر رضی الله عنهم و استشهد فيه من الجانبین جمع من کبار الصحابه رضی الله عنهم اجمعین صلوات!!!»

با زبان بی زبانی گفتم آخر برادر من عقلت کجا رفته؟ و اگر رفته چرا بر نگشته؟! فرض بگیر الان زمان جنگ جمل است و بر تو به عنوان یک مسلمان فرض و واجب است که به دفاع از حق بر خیزی ، چه می‌کنی و به کدام سپاه می‌پیوندی؟! تامّلی کرد و پس از پنج ثانیه واندی گفت: «والله يا اخي من در سپاه على خواهم بود» بعد هم رو به رفقایش کرد و در تایید تصمیمی که گرفته بود گفت: «بیعتی که در کوفه صورت گرفت مقدم بر بیعتی بود که در مدینه(بین طلحه و زبیر و عایشه) صورت گرفت!» گفتم: «الله يرحم والديك آخر اين چه تفکري است که تو حاضری به روی طلحه و زبیر و من تبعهما من النساء والبنين شمشير بکشی و در عین حال بگویی: خدابیامرزدت آدم خوبی هستی انشاء الله بهشت میرسیم خدمتتان وفى امان الله!!»

در دل می‌گفتم واقعاً چرا باید پت و مت را اروپایی ها بسازند و چرا ما چنین سوزه هایی خوبی را برای ژانر کمیک از دست می‌دهیم و ... استغفار الله و اتوب اليه (البته با توجه به اعتبار داشتن حقوق معنوی نزد حقیر تذکر این نکته ضروری است که این اسلوب بحث در نقد دفاع کورکورانه از صحابه ابتکار حقیر نیست کما این که در سایر موارد هم عمدۀ پاسخ های ارائه شده بکر نیستند و هذا واضح لمن کان له قلب او القى السمع و هو شهید!)

محاوره ای که به بهانه چند شکلات آغاز شده بود داشت کار را به سَحرِ می‌کشاند ساعت نزدیک چهار صبح بود که پس از حلّ بسیاری از مسایل جهان اسلام و منطقه و کلی استدلال آوردن بر این‌که «لا تنصر الظالم ولو كان اخاك» (ظالم را یاری نکن گرچه برادرت باشد) در مقابل کلام واعد که معتقد بود «نصر اخاك ولو كان ظالماً» (برادرت را یاری کن هر چند ظالم باشد) و ده‌ها «و سه نقطه»^۱ دیگر اعلام کات کردم و به صاحب‌البیت سپردمشان.

الحمد لله جلسه خوبی بود وله الحمد كما هو اهل.

همه اهل سنتیم

با این‌که ظاهرش سلفی می‌نمود دل به دریا زدم و به بهانه سوالی درمورد رسم الخط قرآن باب سخن باز کردم (این شیوه هم بسیار شیوه خوبی برای آغاز ارتباط به نظر میرسد که بارها تجربه‌اش کردم و به همان تعداد بارها نتیجه مثبت گرفتم، شیوه‌ای است محترمانه که با اعتماد سازی خوبی نیز در ابتدای سخن همراه است بدین معنا که شما را مستفهم حقیقی و در پی دانستن حق معرفی می‌کند کما هو الواقع ان شاء الله ونه مستبد علی الرأی و متکبر البُتْه دقت در انتخاب نوع سؤال بسی لازم است چرا که سوال آبکی آبرو بر باد میدهد و سؤال عقیدتی غیر فنی بند برآب!! ولا يخفى ذلك على اهله!) ضمن پوزش از پر پرانتزی کلام و پردازش پر و پیمان پرانتزها! به ادامه کلام می‌پردازم:

جوانی بیست و چند ساله بود با ریشی بلند و پاچه‌هایی کوتاه و صد البُتْه شواربی به مراتب کوتاه‌تر سؤال را به خوبی و دقت پاسخ گفت و سپس «من أين أنت يا اخي؟» (اهل کجا‌یی؟) را درخشاب گذاشت تا شنید «ایران» گفت: «من السنّة او الشيعة؟» گفتم همه اهل سنت رسول الله صلی الله علیه وآلہ هستیم ان شاء الله انکار کرد و گفت: «کسانی که سبّ صحابه می‌کنند و قائل به تحریف قرآن هستند را نشاید اهل سنت نبوی خواند» این مرحله سخت ترین بخش برخورد با

این طایفه است و کوچکترین بیاحتیاطی در بهترین شرایط ارتباطِ شما را به فنا خواهد داد و در بدترین شرایط، خود شما را به رحمت ایزدی می‌چسباند!

با استفاده از فتوای آقا و این که باید بین افعال و اقوال عوام و خواص فرق قابل شد و عوام شما هم خیلی کارها می‌کنند که مورد تایید بزرگان شما نیست بnde خدا را پیاده کردم تا با هم برویم.

اهل مصر بود و نامش طلحه و البته تحت تاثیر تعالیم وهابیت. اگر غلط نکنم درس خوانده در دانشگاه‌های وهابی پرور سعودی بود.

البته مصری‌ها ، متعصب‌های درجه یکشان تازه می‌شوند اندازه درجه سه‌های حجاز لذا زود رفیقمان شد و لبخند بر لبانش نشست یک ساعتی باهم بودیم إنكشف تنها آمده حج و چون سر وسامانی ندارد بیشتر وقتی را در «هتل مسجد»! ساکن است! گفتم پس حمامه الحرم (کبوتر حرم) شده‌ای! خندید و گفت البته الان برای شب‌ها برخی رفقای مصری دعویم کردند(کنایه از این که جنس خوب روی زمین نمی‌ماند!)

گفت:«چرا قائل به تقیه هستید؟» آیه قرآن خواندم که «إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تَقَاءً» و «إِلَّا مِنْ أَكْرَه وَ قَلْبِه مطمئنٌ بالآیمان» (دو آیه ای که مربوط به مشروعیت تقیه هستند) گفت:«آن مخصوص شرایط اضطراری است. شما در شرایط عادی هم تقیه می‌کنید» گفتم: «خوب شما هم در شرایط عادی تقیه می‌کنید» ابروهایش سه سانت و پلک چشمش یک سانت و نیم بالاتر رفت و گفت:«کیف؟!» البته فتحه کاف را سه حرکت مدداد! گفتم: «شما قابل به مشرک بودن ما هستید و قرآن هم که به صراحة می‌گوید «أَنَّ الْمُشْرِكِينَ نُجُسٌ فَلَا يَقْرُبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ» (بشرکان نجس هستند پس نباید گذاشت نزدیک مسجدالحرام شوند) پس ابدأ نباید اجازه دهید ما وارد بلکه نزدیک مسجدالحرام شویم حال آنکه همین الان مسجدالحرام را که بنگری شیعه مشرک موج می‌زند!» زد زیر خنده و چند ثانیه ای به بهانه خنده هیچ نگفت اماً امان از این چهار دست و پاییت گربه و یک لنگیت مرغ! گفت: «نه آن فرق می‌کند آن تقیه حکومت هاست که ما قبول نداریم!»

گفتم: «خود شما غیر حکومتی‌ها هم تقیه می‌کنید و گرنه باید الان گوش بنده را بگیری و از مسجد که چه عرض کنم از محدوده حرم دیپورت بلکه دیپرت کنی!!»

این دفعه دیگر خندید و فقط خندید... رفیقترمان! شد؛ با هم تبادل شمارات کردیم و بنای تداوم تعامل نهادیم. بعدها هم از با او بودن خواهم گفت.

گالل مصری

در کارش نشستم خیلی زودتر از آنچه فکر می‌کردم پرسید: اهل کجا بی؟ گفتم ایران و بعد مثل همیشه مشغول لذت بردن از ذوق کردن مخاطبم شدم که علاقه اش را به ایران پنهان نمی‌کرد و پشت سرهم می‌گفت بلد عَرِيق بلد عَرِيق (یعنی اصیل و ریشه دار! ناگفته پیداست که این عَرِيق از عَرَق مشتق نشده است!)

بعد هم بنا کرد به سوال کردن در مورد پراکندگی مذهبی جمعیت در ایران و در صد شیعه به سنی و امثال ذلک خواست بحث را به مشکلات واشکالات شیعه بکشاند که با چند جمله وحدت آمیز خلع سلاح شد و روای بحث مورد تعویض قرار گرفت (این مجھول آوردن صیغه‌ها خوفاً من الريا بود که البته با این تذکر دوباره ریا شد!)

نظمی باز نشسته بود و ارادتمند جمال عبدالناصر و البته مع الاسف انور سادات! مدعی بود انور خان هنوز در مصر طرفداران و حامیان پر و پاقرصی دارد چرا که صحرای سینا را از اسرائیل پس گرفت و بعد از این که حق خود را پس گرفت گفت دیگر به ما چه؟ ما صلح می‌کنیم؛ هر کس از اسرائیل طلب دارد خود فکری برای خود کند! برایش روایت نبوی خواندم که «من سمع مسلمانًا ینادی یا للمسلمین و لم یجبه فلیس بمسلم» (هر آنکس که صدای کمک خواستن مسلمانی را

بشنود و به یاریش نشتا بد مسلمان نیست). به گوشش نرفت که نرفت کأنْ برایش گلیم مصر مهم تر از اقلیم اسلام بود.

اسمش «جلال» یا به لهجه پر درد سر مصری همان «گلال» بود بسیار با حرارت سخن می‌گفت فکر می‌کرد هنوز اوضاع ایران تحت الشعاع فتنه بعد از انتخابات است گفتم: «برادر در ایران «قائد» داریم که بعون الله همه مسائل را حل و بحرانها را مدیریت کرد و «الآن بحمد الله كُلُّ شی عادی و الاوضاع هادئه و الامور مستقرة» (اوضاع آرام و شرایط عادی است) می‌گفت ما در تلفاز با بثّ مباشر(پخش مستقیم) هنوز صحنه های در گیری ها را می‌بینیم! گفتم تو در تلفاز، ایران را می‌بینی من در ایران زندگی می‌کنم با این دو چشمی که روی سرم تعییه شده مسائل کشورم را مینگرم.

برايم خيلي دعا مي‌کرد رو به کعبه نشست و گفت برایت دعا ميکنم خداوند ذريه کثير به تو بدهد با يك شرط و آن اينكه اسم فرزند اول خود را محمد و دومی را عمر بگذاري! گفتم ان شاء الله والبته قصد تعليق كردم نه تبرّك!!

با شوق و ذوق شماره تلفن داد و قول گرفت که اگر رفتم مصر سری هم به او بزنم در دل گفتم اگر اهرام طلبیدند و زیارت قسمت شد قبول!

از تعطیلی شبکه های فرهنگی و دینی کشورش به دست حکومت شاکی بود و از اوضاع فاسد دو شبکه فعال «هرم ۱» و «هرم ۲» در مصراشان شاکی تر آدرس چند شبکه خوب می‌خواست المنار و العالم والکوثر را سفارش کردم البته از بخت بد یا تقوای بالا آدرس ماهواره و کanal را نداشتم (باید پرس و جو کنم واقعاً برخی از این شبکه ها در ترویج فرهنگ اهل بیت عليهم السلام بسیار خوب کار می‌کنند همانطور که برخی دیگری مثل الفلان و البهمان خیلی بد کار می‌کنند!).

در سخن گفتن از حرکات سروصورت و حتی گاهی پاها یش بیشتر بهره می‌جست تا زبانش این حالت را در دیگر هم کشوری هایش نیز می‌دیدم کلّاً مصری ها حرارت ارتباطی بالایی دارند.

شاید از همین باب هم باشد که ارتباط برقرار کردن با آنها بسی ساده تر از برخی دیگران است دیگرانی که اکنون از آوردن نام آنها به علت مراعات همان مسائل وحدت انگیز خودداری می‌شود.

اصرار داشت حتماً چیزی به عنوان یادگار از صدیق ایرانی جدیدش داشته باشد بد جوری به انگشت‌هایم یا به قول خودش خواتیم نگاه می‌کرد تا پرسید: «این‌ها ساخت ایرانند؟ چقدر قشنگند» و از این حرفها؛ شستم خبر دار شد و پیش‌دستانه گفتم: «هدیه است از جانب عزیزی» لذا نا امید از صید خواتیم گفت «المت را به من بده» اوّل متوجه نشدم و جا خوردم ولی بعد با دقّت در این نکته که مصری‌ها همان‌گونه که جیم را گاف تلفظ می‌کنند قاف را هم به همزه بدل می‌نمایند دوزاریم افتاد و قلم محبوبیم را با کمال و جمال میل (واقعاً!) تقدیمش کردم نوش جانش «المأخذ حياءً كالمأخذ حلالاً»!!

قرآن زبر بخواند با چارده روایت

چهره جذاب و به اصطلاح عوامانه، "نورانی" پیرمرد جذبم کرد از آن تیپ‌های دو ایکس مسلمان بود. رخساری سپید و محاسنی بلند که تک و توک رشته‌های سیاهش را می‌شد با انگشتان دست شمرد با صورتی کشیده و دندان‌هایی به غایت مرتب و تمیز. چشمانش اگر چه به واسطه عینک ته استکانی‌اش کمی درشت تر می‌نمود ولی حکماً بی‌عینک هم زیبا بود.

از آن‌هایی بود که اگر می‌آمد ایران خودمان به سرعت می‌توانست از مدّعیان دروغین شود! من اگر جای عوام الناس بودم العیاذ بالله ربما ادعای بایتش را هم ناشنیده تصدیق می‌کردم! (توضیح: اغراق لازمه نوشه‌های ادبی است!)

در کنارش نشستم و مشغول دورکعت نگاه به کعبه شدم که از عبادات شیرین اینجاست و طوف
چشم مانند طوفِ قدم عاشقانه و دلربا است آنقدر چرخیدن بندگان ربّ البيت به گرد خانه
محبوب زیبایست که حواسِ را اگر جمع نکنی دلت هم در این گرباد محبت می‌چرخد و می‌
چرخد و تا بیت المعمور هم می‌رسد.

کنار پیر مرد بودم که جوانکی به زحمت بیست و پنج ساله در کنارش نشست و شیخ هم اورا خیلی
احترام کرد خویش را گفتم لاجرم جوانک او را تلمیذ است ولا بد استاد خیلی متواضع.

مشغول صحبت بودند که برای باز کردن سرسرخن با پیر مرد خوش سیما رو به شیخ کردم
و گفتم: «یاشیخ! روایتی به عنوان تحفه برایم بخوان تا از علمت بهره‌ای برم» در کمال ناباوری دیدم
شیخ مؤدبانه به جوان اشارت کرد و گفت از شیخ بخواه!

بله آن که ما اورا شاگرد گرفته بودیم در واقع استاد بود و پیر مرد مشغول کسب فیض از محضر او
و خود غلط بود آن‌چه می‌پنداشتیم!

البته خود "الاحقر" مدّت کوتاهی شاگردی داشتم که دو برابر سنّ ابوی سن داشت ولی فکر
می‌کردم در این خصوصیت منحصر به فرد!!(همین است که به حق گفته‌اند از بعضی «الاحقر»
گفتن‌ها باید ترسید که از صد «الاکبر» گفتن بدتر است!)

جوان که بعداً فهمیدم از آئمّه جماعت چند مسجد در مکّه و از قاریان و حافظان جوان ولی بسیار
قوی عربستان است پس از حال و احوال مختصری شروع کرد به توصیه و وصیت و نصیحت و
وعظ و امثال ذلک از حق نگذریم وارد بود و بیش از ظاهرش دارایی علمی داشت.

اسمش ناصر و متولد ودرس خوانده خود مکّه و متخصص در تجوید و ترتیل و علی الاخص
اختلاف قرائت بود (شاهد بر این مدعّا این که در اواسط ملاقات حدوداً سه ساعت و چهل و پنج
دقیقه ای مان که در اثناء آن نماز مغرب وعشرا هم خواندیم ما رابه ترتیل زیبایش دعوت کرد
و در این پذیرایی دلنشیں سوره فاتحه و کمی از اوایل بقره برایمان به ده روایت خواند ترتیلی که

در حدود پانزده دقیقه به طول انجامید سبک خواندنش شبیه شاطری بود ولی به مراتب از او زیباتر و قاعده مندتر)

از سایر وهابی‌ها معتل تر بود. خودش می‌گفت یک روحانی ایرانی به من گفته اگر همه وهابی‌ها مثل تو باشند ما باهم اختلافی نخواهیم داشت.

برای نماز، عطر تعارف‌شان کردم و وقتی طبق پیش‌بینی از عطر خوشش آمد گفتم: خلّه عندک (یا همان وردار مال خودت خودمان) نایاورانه ذوق کرد! و گفت تو هم باید چیزی از من بخواهی و در سنت است که باید احسان را با احسان بالاتر پاسخ گفت بعد از کلی اصرار گفتم یک شریط (کاست) از قرائت خودت می‌خواهم. که خود این نوع هدیه خواستن هم به نوعی هدیه دادن بود!

بسی اختلاط کردیم. از جریان اهانت به عایشه در برخی شبکه‌های شیعی خیلی شاکی بود فتوای آقا را در مورد حرمت اهانت به رموز و مقدسات اهل سنت برایش نقل کردم خیلی آرام گرفت واقعاً الحمد لله على نعمة الولي الحكيم

فتوای ایشان در این مساله تا حدود زیادی از آفات و مفاسد این حرکت بچه گانه و مرموز کاسته و الا خدا می‌داند چه فتنه‌ای در جهان اسلام به پا می‌شد و حقیقتاً بعضی مدعیان دفاع از ولایت چقدر زحمت برای ولایت دارند و کم معونه و پر مؤونه (کم فایده و پرزحمت) اند خدا عقل بدده به همه.

شیخ ناصر گفت: چندی پیش عده‌ای ایرانی در طبقه دوم مسجدالحرام نزدش آمده‌اند و به عربی پیش پا افتاده‌ای از او پرسیده‌اند شیعه‌ای یا سنی؟ گفت: برای امتحان گفتم: شیعه! تعریف کرد: گفتند: «اگر شیعه هستی قل لعنة الله على عمر و على ابی بکر وعلى عایشة!!» قسم می‌خورد و می‌گفت: «والله همین جور گفتند و من بی‌نهایت شوکه شدم» در دلم گروه مزبور را مورد عنایت برخی واژه‌هایی قرار دادم که شاید نقلش بدآموزی داشته باشد! ویاد جریان مؤذن بدصدا افتادم

و فرمایش آقا که می فرمودند سعی کنید شما آن مؤذن بد صدا نباشید که باعث شد دختری مسیحی که میل به اسلام پیدا کرده بود از اسلام متنفر شود و پدر دخترک پدر سوخته برای مؤذن به شکرانه خدمتش هدیه مفصلی فرستاده بود! چقدراهل بیت مظلومند و چقدر بعضی‌ها به جای «زَيْنُ لَهُمْ» «شَيْنُ لَهُمْ» هستند. ولا جعلنا اللّهُ من هؤلاء. اللّهُمَّ آمين.

پیرمردی هم که اول او را متن انگاشتم و بعد انکشاف حاشیه است محمد یاسین نام داشت و اهل مغرب بود و از آنهایی که آدم خیلی دوست دارد با ولایت آشناشان کند. شیخ روشن و مقدسی بود شاکی از ماهواره‌ها و سریالها و فسادی که ظهرت فی الارض بما کسبت ایدی الناس سن بالایش باعث می‌شد فکر کنی نامه هایش را با پر کلاع می‌نویسد ولی ایمیلش را که برای ارتباط‌های بعدی برایم نوشت معلوم شد حاجی هم آی - تی شناس است و اینترنت مدار! این امر وقتی برایم آشکار تر شد که بنده خدا در تعریف از حافظه داخلی موبایل شیخ ناصر گفت: هو ثمانیة جیجات! (جیج همان گیگابایت است و عبارت شیخ هم اشاره به هشت گیگی بودن حافظه موبایل ناصر بود) در دل دعا کردم خدای کریم سیرتش را هم چون صورتش دلنشین گرداند و بلاشک لا یدرک ذلک الّا بولاية على و اولاده.

باشیخ ناصر و شیخ محمد یاسین انس گرفته بودیم و از هر دری سخن می‌گفتیم و مراقب بودم که سمند سخن به سنگلاخ بحث‌های چالشی نلغزد و هر وقت مباحث اعتقادی جدی مطرح می‌شد می‌گفتم این مسأله نیاز به ساخت‌ها بحث دارد که اگر موافق باشی باهم قرار می‌گذاریم مربطات می‌خوریم و بحث می‌کنیم و فعلًاً بگذار بیشتر باهم آشنا شویم و این سیاست که البته صادقانه هم بود بعدها خیلی مفید واقع شد همان اسلوب زیبای تسخیر قلوب قبل از تسخیر عقول.

البته مسایل ساده تر و کم تنش را به بحث می‌نشستیم به عنوان نمونه شیخ ناصر بحث "استواء على العرش" را مطرح کرد و گفت نظر شما در این رابطه چیست؟ گفتم ما تشبیه و تجسيم را در مورد باری تعالی نفی می‌کنیم بر خلاف ظاهر برخی کلمات برخی اصحاب شما! به توجیه پرداخت که الکیفیّة مجھولة گفتم این مسأله عقلا ثابت شده که اثبات اصل جسمیت یعنی محدودیت و این

در مورد خداوند قابل قبول نیست حالا صد سال هم بگو الکیفیّة مجھولة عقب کشید و گفت خیلی از فلسفه و کلام سر در نمی آورم.

شیخ چند نمونه از تلاوت هاش را بالبوتوث برایم ریخت قرار دیدار بعدها را گذاشتیم. و از این بعدها، بعدها خواهم نوشت إِلَّا أَن يشاء اللَّهُ.

از هندوستان تا هندِ دوستان!

امشب دوباره با شیخ ناصر ملاقات داشتم شب خوبی بود و حتی شاید بشود گفت خیلی خوب. شروع جلسه دوباره با وعظ و خطابه و دعا همراه بود آن هم در حد یک خطبه نماز جمعه. روحانیت اینجا روی دو عنصر موعظه و دعا خیلی تاکید دارند و مامن جلسه تجلس فیه معهم الٰ و یا دعایت می کنند یا نصیحتت.

مشغول گپ و گفت بودیم که پیر مردی هندی تبار و حنفی مدار وارد بحثمان شد و خود را فارغ التحصیل دارالعلم دیوبند هند معرفی کرد و گفت سالهاست به تدریس قرآن در هند مشغول است والبته اجازه قرائت از عبدالحفيظ دارد و خیلی با تجربه است و مسلط به مکالمه و امثال این تواضع ها!

کمی با شیخ ناصر به بحث در مورد قرائت و اختلافات قراء و مسائلی از این قبیل پرداخت تا این که نمی دانم شیخ ناصر چه گفت که شیخ هندی برآشته گفت و این مطلب با گفته شما سلفی ها تنافی دارد که می گویید «ولاتر وازره وزر أخرى» و دعوایشان شد من که دیدم سوزه خوبی است اول کنجکاوانه و شاید کمی هم خرده شیشه دارانه! هیچ نگفتم اما وقتی دیدم کار دارد بالا می گیرد و الان است که یا شیخ هندی تکفیر شود یا شیخ ناصر تکفین! مثل امیر قطر تیپی میانجی مآبانه گرفتم و با شعار «کلنا مسلم» و «المسلم اخ المسلم» و «بسیط... بسیط» از هم سوایشان کردم

جالب این‌که وهابی‌ها به ما که می‌رسند جوری صحبت می‌کنند که کأنْ فقط با ما مشکل دارند و این در حالی است که در گیری آنها با احناف و مالکیه هم کم نیست و این اختلاف محدود به بحث فروع و فقه هم نمی‌شود و در اصول و مبانی هم سر و کله‌اش پیدا می‌شود یکی از آقایان می‌گفت در سفری با عده‌ای آشنا شدم که اهل اردن بودند و گفتند ما آمده‌ایم آخرین عمره‌امان را انجام دهیم برویم قربة إِلَى اللَّهِ در عملیات‌های انتحاری عده‌ای از شیعیان عراق را بکشیم! لذا وقتی از مذهب من پرسیدند از خوف جان و از باب «إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌ بِالْإِيمَانِ» گفتم از احناف سیستان هستم آنها هم به مجرد شنیدن نام حنفی‌ها چنان مرا به باد انتقاد واشکال گرفتند که شاید در حدّ انکار شیعه بودن احساس نیاز به انکار حنفی بودن پیدا کردم.

اختلافات بین آقایان از نقاط قابل استفاده در ارشاد الی الحق است اختلافاتی که کار را در بسیاری به تکفیر و تنجدیس و امثال ذلک هم کشانده است به عنوان مثال بسیاری از علمایشان نظریه اشاعره در زیادت صفات بر ذات را شرک بین دانسته‌اند و قول به قدماء شما نیه را کفر محض. این رویه در بحث قدم و حدوث قرآن و کیفیت استواء علی العرش و باب فعل و تفعلل اشان هم به کثرت دیده می‌شود و خلاصه «کل حزب بما لدیهم فرحون» و لغیرهم منکرون و مکفرون و

...

نقل است حمیدی که استاد بخاری و شیخ روایت اوست و اولین روایت صحیح بخاری نیز از او نقل شده است در مسجد النبی (ص) می‌نشسته و از ابوحنیفه با نام ابو جیفه یاد می‌کرده است (جیفه: مردار متعفن!) و اگر کسی نامی از ابو حنیفه پیش او می‌آورده با غیظ می‌گفته: «لقد استقدرت المسجد» (مسجد را به گند کشیدی!).

بعد از عملیات شرم الشیخ و ایجاد پیوند دوستانه بین عربستان و هندوستان و تبدیل آن به هندوستان پیرمرد هندی کمی از عظمت دارالعلم شان گفت و از این‌که دوستانی ایرانی دارد ولی فارسی کم بلد است و بعد هم به خدایمان سپرد تا ما و شیخ ناصر ساعتی به خلوت علمی مشغول شویم.

شیخ را به شرب مرطبات و حلویات دعوت کردم دو سه ساعتی در ساحة الحرم(صحن بیرونی مسجد) نشستیم و از هر دری سخنی گفتیم و می دیدم شیخ بر خلاف جلسه قبل سرش را بیشتر به بالا و پایین حرکت می دهد نه چپ و راست و این خود یعنی خیلی و یا شاید خیلی خیلی!

از متعه پرسید برایش توضیح دادم حکم شیر اطمینان آبگرمکن را دارد واصل وجودش لازم است علیرغم مفاسد و آفات جزییه ای هم که ممکن است داشته باشد و سوءاستفاده هایی که شاید از آن شود(البته برای توضیح خود شیر اطمینان دچار زحمت شدم چرا که گفت ما در اینجا آبگرمکن نداریم! ولی بالاخره اصل مسئله را گرفت)

مجرّد بود معنای حرفم را خوب می فهمید و جالب این که خودش گفت ازدواج دائم در عربستان خیلی سخت است و پرهزینه گفت برای یک مجلس عرس(عروسوی) دستکم باید چهل گوسفند را به رحمت ایزدی بچسبانند! و این تازه یک قلمش است و بسیاری هزینه های دیگر هم دارد که سر به فلك الافلاک لرستان می گذارد!

به شوخی گفتم بیا ایران برایت یک دختر خوب پیدا کنیم. جدی گرفت و گفت اتفاقاً اینجا از محاسن دختران ایرانی خیلی تعریف می کنند!! (توضیح این که برخی دختران هم محاسن دارند!) دعايش کردم که مشکلش حل شود حال مشکل گشا می خواهد ایرانی باشد یا غیر ذلک!

از شفاعت گفت و این که در آیاتی بالصراحة نفی شده حال آنکه شما قائل به آن هستید. برایش آیاتی که از آن اثبات جزیی استفاده می شود مثل «لا يملكون الشفاعة إلّا لمن ارتضى» و «من ذالذی يشفع عنده إلّا بإذنه» را خواندم و گفتم این مخصوص آن است گفت: «ما روایاتی داریم که شفاعت را از اساس رد می کند» گفتم: «ما قانونی داریم روایتی که با قرآن تعارض پیدا کرد را باید بر دیوار کویید» تأمل کرد و گفت باید باز هم مراجعه کنم.

چند کلیپ تصویری هم را بلوتوثانه در اختیارم قرار داد که بعد نگاهشان کردم اعترافات یک شیعه هدایت شده به حق بود که به خیل اهل سنت و جماعت پیوسته بود! شیخ ناصر می گفت حقیقت

دارد و دوستانی دارد که صحّت قضیه را برایش تأیید کرده‌اند! البته اگر هم مساله واقعیت داشته باشد اهمیّت چندانی ندارد چون تمام کلیپ‌ها به صورت کاملاً غیر علمی و بچه‌گانه تنظیم شده بودند و دریغ از یک برهان شکل چهارم چه رسد به شکل یک و قیاس استثنایی!!

به همراه صوت فرد مستعملی! تصاویری هم مونتاز شده بود که جالب و قابل تحلیل جدی است :

- چند تصویر از قمه زنی شیعیان و قمه زداندن! کودکان و خردسالان

- سیگار کشیدن برخی علماء و مراجع و روحانیون شیعه

- صحنه‌هایی از مراسم چهارشنبه سوری در ایران و از روی آتش پریدن إناث و ذکور!

- چند صحنه از روبوسی برخی علماء با کودکان که متاسفانه در ظاهر بیش از روبوسی می‌نمایاند!

با خود می‌اندیشم که حقیقتاً کم فکری، بی‌دقّتی یا بی‌خيالی چقدر می‌تواند به دشمن کمک کند و
چقدر می‌تواند موذن بدصدایمان کند!

حکمت تحریم قمه زنی را این موقع بهتر می‌توان فهمید گرچه برخی قمه زدنشان را با فتوا و حکم و امثال ذلک کنار نخواهند گذاشت. به خاطر دارم رئیس یکی از هیأت‌های مقید به قمه زنی در اطراف اصفهان را بیش از یک ساعت نصیحت کردم و برایش گفتم اربابت راضی نیست در آخر با جدیت تمام گفت: «حج آقا اصاً میدونی چیچیس اگه خود امام حوسین هم بگد قمه نزنید آ ما میزینیم!» اگر قواعد نگارش اجازه می‌داد اینجای متن جا داشت حدائق پنجاه و شش تا علامت تعجب بزنم! باید باور کنیم ارباب مظلوم از این مدل نوکرها کم ندارد و خدا همه را هدایت کند اللهم آمين! گرچه شکل برخورد با این قبیل ارادتمدان هم نباید افراطی و نامید کننده باشد و ظرافت تعامل با ایشان نباید مغفول بمانه به فرموده امیر علیه السلام: «لیس من طلب الحق فأخطاه کمن طلب الباطل فأدرکه» یعنی همین که نباید این قوم را با همان چوبی راند که دشمنان و مغضبان را.

در مجموعه کلیپ‌ها بیش از چهل خطای عبارتی و اعرابی وجود داشت و کاملاً واضح بود که اگر هم جریان واقعیت داشته باشد بnde خدا از عوام الناسی بوده که یا در کشور شیعی خودشان با وامش موافقت نکرده‌اند و یاتر در کشورِ جدیدش با وام قرضالپس‌نده‌اش موافقت کرده‌اند! البته اگر بازیگر بهتری می‌یافتد بهتر بود چون بnde خدا قسمتِ گریه پسیمانی‌اش را خوب در نیاورده بود و ریال‌های سعودی یا دلارهای آمریکا را به باد داده بود و خدا نکند از آنان شویم که بیبعون آخرت‌هم بدنیاهم! (آخرت را به دنیا می‌فروشنند). واعاذنا اللہ من شرور انفسنا.

امان از این «قالوا»‌ها

رسیدم به جایی که می‌گفت همیشه می‌نشیند مشغول اختلاط با یک زائر سیاه پوست بود پشت سرش نشستم و چند دقیقه‌ای منتظر شدم بعد برایش اسم‌ام اسم زدم که هر وقت کلامت تمام شد یک نگاه به پشت سرت بینداز! موبایلش را از جیب دشداشه سفید درآورد و نگاه کرد بعدم طبق پیش‌بینی برگشت و خندید و رفیقش را وداع کرد آمد به سمتم.

گفتمش چند باری آمده‌ام نبودی گفت بعضی وقت‌ها میروم ولی بیشتر وقت‌ها همین‌جا هستم.

جناب طلحه مصری را که قبلًا باهم رفیق شده بودیم دوباره به حرف گرفتم و این دفعه خیلی مفصل‌تر با هم صحبت کردیم و باز هم پشت مسلسل اتهامات و شباهات نشست و روی رگبار تنظیم کرد که رخصت گرفتم و گفتم برادر یکی یکی! می‌گفت شرایط متعدد نزد شما چیست؟ گفتم: خیلی از شرایطش با نکاح دائم یکی است من جمله إذن ولی در صورت بکارت دختر و نیاز به عده مگر در موارد استثنائی و... با تعجب گفت: «ولی برای ما «قالوا» که شما هیچ یک از شرایط نکاح را در مورد آن قائل نیستید و یک دختر در یک روز بدون عده می‌تواند به عقد چندین نفر در بیاید و با همه هم‌بستر شود» گفتم: اگر از موارد استثناء عده باشد که شما هم همین حکم را حتی در نکاح دائم قائلید و اگر غیر آن موارد باشد تهمت و افتراء است و امان از این «قالوا»‌ها

که علیّ کرم الله وجّهه فرمود: فاصله بین حق و باطل چهار انگشت است؛ حق آن است که ببینی و باطل آن است که بشنوی.

نظر شیعه را در مورد علویون پرسید گفتم: «شیعه هر کس قائل به الوهیّت علی علیه السلام باشد کافر می‌داند حال اگر آنها چنین اعتقادی دارند از نگاه ما کافرند و اللہ فلا

جالب این‌که در بین سخنانش القاعده و بن لادن و طالبان را إخوتنا می‌خواند از این‌که ایران برخی از وابستگان القاعده را دستگیر کرده شاکی بود.

کم کم احساس خطر می‌کردم و خود را سوزه‌ای برای یک عملیات انتشاری موققیت آمیز می‌دیدم که جمله‌ی آرامش بخشی تحويلم داد «ما عوام شیعه را مشرک نمی‌دانیم و صرفاً نسبت به علماء آنها چنین نظری داریم!» این کلام که امسال از دیگرانی هم آن را شنیده بودم نوعی عقب نشینی از بسیاری از مواضع قبلی سلفی‌ها محسوب می‌شود برایم جالب بود واژ طرفی هم چون خود را متواضعانه از عوام شیعه میدانستم اطمینان بخس!

البته حرف‌های عجیب دیگری هم می‌زد من جمله این‌که مسؤولین ایران صرفاً «أبواق» یعنی بوق بی‌عمل هستند و در نهان با آمریکا و اسراییل ارتباط دارند! آنقدر خنديدم که او هم خنده‌اش گرفت گفتم: «هذا ممّا تضحك به الشکلی» (از این کلام زنِ بچه مرده هم به خنده می‌افتد!) و جک بودن حرفش را حسابی برایش جا انداختم و باز خنديدم.

در مجموع، ملاقات با برکتی بود حدّاًقل باعث شد دندانهایی که تا پیش از این ملاقات از غضب شیعه فقط برهم فشرده می‌شدند به برکت خنده‌های محبت آمیز گاه گاهی از هم فاصله بگیرند.

یک ساعت و نیم باهم بودیم که دقیقه‌ای دو جمله هم حساب کنیم خیلی حرف می‌شود!

التقیه دینی و دین آبائی

ساعت از دو نیمه شب گذشته بود که در صحن مسجدالحرام جوانی با بیست واندی سال سن را دیدم که از ظاهرش میشد حدس زد تحصیل کرده و با فرهنگ است مشغول اختلاط بود با مردی میان سال که ظاهرش عادی می نمود البته بارها تجربه شده که به این ظواهر نباید قضاوت کرد چه بسا مردمانی با ظاهرهای علمایی که راننده و قصاب بودند و چه بسیار قیافه های عادی و معمولی که استاد و دکتر و حتی اگر توفیق میشد وکیل و وزیر از آب در آمدند!

در کنارشان نشستم و وارد مباحثه اشان شدم جوان اهل الجزایر بود و مرد هم سوریه . جوان مهندس نرم افزار بود و مرد صاحب یک رستوران در حلب سوریه. جوان عبد الرحمن نام داشت و مرد حاج علی (خودش بر ذکر حاج تاکید ویژه داشت حق هم داشت کلی برایش خرج برداشته بود حاجی شدن!)

دو سه ساعتی تا نماز صبح مانده بود که در کنارشان ماندم و از رفتن به هتل منصرف شدم جوان با صدای زیبایی نوافلش رامیخواند سوره های نسبتا بلندی هم انتخاب میکرد مஜذوب صدایش بودم و در دل برای هدایتش دعا میکردم که با جمله ای تکان دهنده و آرامش بخش محبتش را در دلم افزون کرد آهسته و طوری که اطرافیان نفهمند سر در گوشم آورد و گفت برادر راستش را بخواهی ما هم در الجزایر از تابعین مذهب امامیه و شیعه هستیم منتها به خاطر شرایط سخت اجتماعی در تقیه به سر میبریم که حضرت فرمودند التقیه دینی و دین آبائی(تقیه دین من و دین پدران من است).

خیلی ذوق کردم در آن بیابان قحطی ولايت رزق نابی نصیب شده بود که به شکر اندرش مزید نعمت بود لذا قدر صحبتش دانسته و حسابی با هم انس گرفتیم موجود عجیبی بود می گفت هشت سال است که دروس حوزوی می خواند و با روایات انس دارد انصافا هم اطلاعات بسیار خوبی داشت تسلطش به روایات غبطه و شاید هم حسرت بر انگیز بود.

میگفت ما در برخی مبانی با شما اختلافاتی داریم گفتم مثلاً؟ گفت: مثلاً شما زراره را خیلی قول دارید ولی ما در حجیت اخبار او تردید داریم گفتم روایات مذمتش را حمل بر تقيه کرده اند گفت روایات مذمت خیلی بیشتر از روایات مدح است و تاب مقابله ندارد گرچه مبنایش را قابل خدشه میدانستم ولی در عین حال از اطلاعات وسیع و دقیقش شگفت زده شدم.

تحت تاثیر مرحوم علامه فضل الله به تشیع رو آورده بودند و به نظر میرسد بد نباشد روی مبانی و شیوه های تبلیغی این عالم بزرگوار لبنانی کار علمی جدی شود و علت تاثیر عمیق و پر دامنه تفکرات ایشان در جهان عرب بازکاوی گردد.

جوان را گفتم شماره تلفنی بده تا باز هم با هم بنشینیم و سخن بگوییم. گفت آمده ام اینجا تا باخدا مرتبط باشم و تمام ارتباطات دیگر را قطع کردم لذا موبایل را نیاورده ام.

مرد سوری هم موجود جالبی بود و بسیار به ایران و ایرانی ها ابراز علاقه میکرد پیگیر اخبار فوتبال و مسابقات باشگاهی باشگاه های معروف بود آمار همه اشان را داشت و اصرار داشت که مارا هم به فیض برساند! دعوتنان کرد برویم رستورانش در حلب سوریه قول دادم اگر توفیق شد و حلبی شدیم! خدمتش برسیم.

قهوه وحدت

بعد از نماز عشاء به اصرار یا بهتر بگوییم به اجبار برادر مهربان جناب غریب رضا به دیدن امام جماعت مسجد عبدالله بن رواحه رفتیم «دکتر شیخ حسن بن محمد الجهنی» امام جماعت مسجد و عضو هیأت تدریس جامعه ام القری و مدیر یک مدرسه تحفیظ با روی خوش پذیرفتمن و برای فردا پس از نماز عصر به شرب قهوه بدو(قهوه سنتی مردم عربستان) دعوتنان کرد قرار شد در معیت حاج آقای زمانی به خانه شیخ برویم و از قهوه شیخ بنوشیم و در تالیف قلوب بکوشیم!

زودتر از آقایان به منزل شیخ رسیدم و به اتاق مرتبی که معطر به عطر عود و بخور عربی بود و حکم بیرونی منزل شیخ را داشت دعوت شدم، دور تادور اتاق یک دست مبل مولتی عربی چیده شده بود از آن مدل هایی که نشستن روی آن احساس سران دول خلیج را به انسان می دهد!

کمی گپ زدیم شیخ می پنداشت تدریس در مرکز علمی ایران به زبان عربی صورت می گیرد و در توجیه پندارش مدعی بود مکالمه ایرانی ها خیلی خوب است و گفت: «با خود اندیشیده ام که لابد کلاس ها در ایران به زبان عربی برگزار می شود.» گفتمش بسیاری از متون علمی عربی هستند اما توضیح و شرح و تدریس ها فارسی است از جامعه الزهراء پرسید گفتم: أخت جامعة الازهر به حساب می آید!

جناب دکتر زمانی و برادر غریب رضا که آمدند و مراسم استقبال و خوش آمد گویی که برگزار شد جلسه رسمیت یافت، شیخ نگران اوضاع ایران، از تاثیر تحریم ها و فشارها بر ایران می پرسید که جناب زمانی همان «عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد» را با توضیح و تفصیل عربی برای شیخ تدقیق کردند شیخ هم در مقام تایید گفت ما می گوییم: «الضربات الّتی لا تکسر ظهرک تقویه» (ضرباتی که کمرت را نمی شکند آن را تقویت می کند).

حاج آقای زمانی از پیشرفت های چشمگیر ایران هم گفتند و شیخ هم گاهی با تکان دادن سر و بیشتر با چشم و ابرو اعجاب و تعجبش را ابراز می داشت وقتی حاج آقا گفتند: «جمهوری اسلامی در این سال ها اعلام کرده است حاضر است تمامی موقیتهای علمی خود را به کشور های اسلامی هدیه کند و آنان را نیز در این سرمایه عظیم شریک کند» احساس خوبی از ایرانی بودن داشتیم و شیخ هم این را خوب درک می کرد.

شیخ روشنی بود و در برخی جنبه ها از ما تقریبی تر و وحدتی تر! اندی بیش از یک ساعت در منزل شیخ بودیم و شیخ به وعده قهوه ای خود عمل کرد و انصافاً میان قهوه ما تا قهوه او تفاوت بسیار بود! حلويات و چای نعناء هم مکمل پذیرایی بود شیخ آنقدر از چای نعایشان تعریف کرد که حتی جناب غریب رضا پرهیز را کنار گذاشت و دستی به چای رساند!

صحبت‌های مفید زیادی ردّ و بدل شد از جمله شیخ سوالی از فقه شیعه و در مورد مناسک حج نزد ما پرسید که همانجا فی المجلس جوابش را مستند در نوت بوک نشانش دادیم و البته ابراز تکنولوژیک بودن مجتمع علمی-دینی ایران و وجود نرم افزار‌های پیشرفت‌های از جمله اهداف این حرکت بود (خدابه همه اخلاص بدهد!).

حاج آقای زمانی که پیشنهادهای اساسی خود را در مساله تقریب مطرح می‌کردند وقتی در توضیح این‌که باید هر دو طایفه از روایات معتبر نزد یکدیگر بهره برند گفتند ائمّه اثنا عشر مورد قبول علماء اهل سنت هستند شیخ بلا فاصله و با تاکید خاصی تایید کرد که شعار ما این است که «ترضی علی الائمه الإثنتي عشر» (ما ائمّه دوازده گانه شیعه را معتبر و مرضی میدانیم).

شیخ معتقد بود در پیشبرد قضیه تقریب و وحدت باید پیش و بیش از اصلاحات علمی، اصلاحات اجتماعی صورت گیرد تا این مسأله به نتیجه برسد و در توضیح این امر به جریان چند سال پیش مدینه و حوادث بقیع اشاره کرد و گفت در آن واقعه هر دو گروه مقصّر بودند.

همچنین تکفیر را از موانع جدّی وحدت می‌دانست و می‌گفت در میان جوامع دانشگاهی ما تکفیر منسوخ شده و البته انکار نمی‌کنیم که برخی از علماء متعصب ما هنوز این شیوه را دارند که آن را تایید نمی‌کنیم. برایمان خیلی جالب بود امیدوارم تقیّه نکرده باشد!

آقای زمانی گفتند: ماحتنی قتل‌های امام را تکفیر نمی‌کنیم فضلاً عن دیگران. و تا حرف از قتل‌های ائمّه به میان آمد شیخ با حرارت جالبی گفت: «قتل الحسين جرح في قلب كل مسلم و من قتلهم عليه لعنة الله و الملائكة و الناس اجمعين» (شهادت حسین علیه السلام زخمی در دل هر مسلمان است و لعنت خدا و ملائکه و مردم بر قاتلین او باد) کم مانده بود شیخ لباس‌ها را در بیاورد و سینه زنی راه بیندازد! همین است که می‌گوییم نسبت به دیگران شیخ روشنی بود. حاج آقای زمانی به نقل از شیخ الازهر نقل کردند که نود درصد فقه امامیه و اهل سنت مشترک است و همچنین جریان ملاقات خود با بن باز را برای شیخ نقل کردند. شیخ به صورت استفهام تعجبیه پرسید: «شما واقعاً بن باز را دیده‌اید؟»

اواخر نشست مجرای بحث به سمت مسایل اختلافی کشیده شد که شیخ زیرکانه گفت من در حدّی نیستم که در این مسایل وارد شوم و باید با علماء در این موضوعات بحث کنیدو برخاست و به رسم قدماء عرب با عطر خوشبویی شروع به پذیرایی از مهمانان خود کرد عطری خوشبو که در ظرفی مجلل قرار داشت و به گفته خودش مخلوطی بود از چندین ماده خوشبو و به اندازه چای نعناع و قهوه وحدت چسبید!

شیخ را گفتیم که باید زیارت ما را در ایران پاسخ گویی گفت: این جلسه را به عنوان زیارت قبول ندارم و باید سفره‌ای بیندازم و ولیمه‌ای دعوتتان کنم البته گفت امشب مسافرم و وعده سفره ولیمه را بعداز برگشت داد ما هم از باب انجام وظیفه قول دادیم اگر در مکه بودیم دعوتش را بی پاسخ نگذاریم!

برآتا تورک...

ساعت از دوازده گذشته بود و با شاعر دل سوخته حسین جعفریان و محمد کنیری در یک آمیوه فروشی نزدیکی هتلمان به گudedه یا دقیق تر بگوییم میزگرد ادبی نشسته و انس فرهنگی اجتماعی گرفته بودیم! شربت مانجو(انبه) می‌نوشیدیم و به خاطرات و خطراتی که جعفریان در زندگی رمان مانند خود تجربه کرده بود گوش تعجب فرا داده بودیم.

این جانباز شجاع، موجود شگفت انگیزی است که واقعاً اگر همت کند و خاطرات زندگی اش را به تحریر در آورد بسیاری از نویسنده‌گان سریال‌های آبدوغ خیاری‌مان یا از کار بی‌کار می‌شوند یا به غذاهایی دیگر چون آبگوشت رو می‌آورند!

در اثناء صحبت پیرمردی کنارمان نشست اهل ترکیه که به امامت جماعت و اداره یک موسسه فرهنگی در این کشور مشغول بود پیرمرد عربی را به شیرینی ترکی و با همان لهجه صحبت می‌کرد

بعدها در مسجدالنبی(ص) برخی از عرب‌های ساکن ترکیه را دیدم که ظاهرا در مرز سوریه ساکن بودند ولی این بند خدا از آنها نبود و گفت در مراکز آموزشی مکالمه عربی را یاد گرفته است و انصافاً هم می‌توانست مقصود خود را برساند گرچه اگر آشنایی اجمالی امان با لهجه ترکی نبود این امر بسی دشوار می‌شد.

امشب از ته دل آن هم چند بار بر آتاتورک و من تبعه لعن و بیل شار کردم! بس که این مرد در لایه‌های مختلف جامعه ترکیه روح نژادپرستی و ناسیونالیسم را جاری کرده و مبانی سکولاریسم و جدایی دین از سیاست را در تفکرات مردم این کشور نهادینه ساخته است. در کلمات پیرمرد ترک یک خط در میان می‌شد آثار این باقیات الطالحات!! را مطالعه کرد.

از جمله وقتی کثیری از سر شیطنت گفت می‌خواهم بیایم ترکیه و تجدید فراش کنم با عصبانیت گفت در کشور ما قانون اجازه چند همسری را نمی‌دهد! کثیری گفت خدا اجازه داده چطور قانون شما اجازه نمی‌دهد پیرمرد درس دین خوانده به جای دفاع از دین به توجیه قانونشان پرداخت و «دین به جای خود»ی تحویلمن داد که هنوز حرصش را می‌خورم.

در بخش دیگری هم گفت از مولوی خوش نمی‌آید و دوستش ندارم چون حتی یک بیت هم به ترکی شعر نگفته! و در حالی که پان ترکیسم در رگهایش به جوشش در آمده بود گفت بیایید مولوی‌اتان را از قونیه‌امان بردارید به ایرانتان ببرید! به شوخی در حالی که دست در جیب کرده بودیم پرسیدیمش: چقدر می‌شود؟ با عصبانیت گفت: مجّانی است فقط بردارید و ببریدش!! هرچه عجفریان خواست مولوی را توجیه کند واذ کیان شعر و ادب پارسی دفاع کند پیر مرد به خرجش نرفت که نرفت می‌گفت این همه سال در بین ترک‌ها مهمان بوده اگر ریگی به کفشه نبود باید چند بیتی هم به ترکی ما را می‌نواخت!! عجفریان گفت: «برایش ترجمه کن : مثنوی قرآن است در زبان پهلوی» من هم که دیدم پیرمرد همین طوری به خون مولوی تشنه است این مقایسه را هم که بشنو بعید نیست برای ما هم قبری در قونیه تدارک کند از امتحان امر استاد عجفریان که سایه اش به سرم مستدام باد و پیوسته در عنایت ولطف الله باد امتناع ورزیدم.

البته همان موقع با خود گفتم این جناب عجفریان کینه این قضیه را به دل خواهد گرفت و جایی
جام زهرش را خواهد ریخت که دست بر قضا همین هم شد و ایران که آمدیم در ستون ثابتی که
در نشریه همشهری جوان داشت مارا شست و به اتهام تشخیص مصلحت و عقده خود مرجع کم
بینی نواختمان ما که حلالش کردیم خداهم از سر تقصیراتش بگذرد!

تعجب های پیر مرد خیلی تعجب بود! به گونه ای که هر بار تعجب می کرد ما سه نفری به زحمت
از پس نفسمان بر می آمدیم و جلوی خنده امان را میگرفتیم؛ اولین بار وقتی گفتیم عجفریان شاعر
است با صدای بلند و ضمختش فریاد زد: پوووه!! این که می گوییم فریاد زد چون واقعا فریاد زد!
آن نیز در حدّی که توجه اطرافیان را جلب می کرد! دومین بار هم وقتی کثیری گفت مهندس
هواییماست پوووه پیر مرد به آسمان بلند شد و این بار هم به خیر گذشت اما دیگر حواسمن را
جمع کردیم که بنده خدا را با خبرهای ناگهانی شگفت زده نکنیم!! خاطره تعجب های پیر مرد تا
آخر سفر همراهمان بود تعجب های پوووهیه!!

دو رکعت گریه

شیخ «خیرالدین شریف» روحانی خوش سیمای لبنانی الاصلی بود که نیمه شبی زیبا در صحن
مسجدالحرام با او آشنا شدم و بعدها فهمیدم مبلغی اینتر نشنال است که با صدا و سیمای خوبی که
دارد از زوریخ تا لندن و از آنجا تا پاریس و سوریه و افریقا و الى غیر ذلك من بلدان العالم را
برای نشر معارف اهلالیت در نور دیده است.

شیخ پس از این که مرا ایرانی واز بلد سید القائد یافت به اصرار برای شرکت در مراسم خصوصی
کاروانش که در محل سکونتشان برپا می شد دعوت نمود فردای دعوت رسمی شیخ، ساعت کمی
از چهار گذشته بود که در مجلس هم کاروانی های او که حلاوت ولایت داشت ونمک روپه
حاضر شدم. صدر و ذیل کلام شیخ به روپه آذین شده بود بدین معنا که مجلس با مرثیه شروع

شد و با مرثیه هم خاتمه یافت. خود شیخ خیر الدین بعدها برایم گفت لبنانی‌ها اگر برایشان روضه نخوانی تن به سخنرانی نمی‌دهند انصافاً هم خوب گریه می‌کردند و در آن قحطی اشک و محبت و در آن سرزمین مشرك انگاران شرک آلود دو رکعت گریه چقدر می‌چسبید به لب‌های تشهه چشم.
خدا بخشکاند ریشه مژه‌ای را که در عزای حسین آبیاری نشود!

مجلس جالبی بود جماعت لبنانی هر گاه که از خطبه پرشور شیخ خیرالدین به وجود می‌آمدند صلوات می‌فرستادند و این همان کار تکبیر را می‌کرد با هزینه‌ای کمتر! شیخ هم خوش ذوقانه (اگر تعبیر درستی باشد که فکر نکنم و ما چه عجم کشی کردیم بدین پارسی!) مجلس داری می‌کرد بیت الغزل کلام شیخ این بود که: «الکربلاء عبرة قبل أن تكون عبرة» (کربلا عبرت است پیش از آنکه اشک باشد)

دو رکعت گریه پایان مجلس هم که تمام شد با شیخ ومن تبعه نشستیم به چای روضه خوردن و وصدالبته حل مشکلات منطقه و جهان اسلام.

در یک اعتراف تلخ باید اذعان کنم که لبنانی‌ها (حدّاقل این‌هایی که من دیدم) از ما ولایتی ترند عجیب سید القائد را دوست داشتند و اظهار ارادت می‌کردند حتی اصرارشان در نماز جماعت نخواندن در هتل‌ها به استناد فتوای ایشان از ما بیشتر بود.

شیخ را برای موتمر اهل‌البیت هم دعوت کردم که پذیرفت و آمد بعد هم چند مصاحبه تلفازیه با او کردند که در یکی زحمت ترجمه را من تقبّل کردم (خدا قبول کنند) مصاحبه خیلی خوبی شد و دست اندر کاران کار خیلی از شیخ خوششان آمد و قول همکاری‌های بعدی از او گرفتند. وحدت اسلامی، ارتباط مناسک به وحدت، فلسفه مناسک، قضیه فلسطین و مقاومت و بسیاری شیر مرغ و جان آدمیزاده‌ای دیگری در مصاحبه مطرح شد که شیخ هم بسیار خوب مسائل را تتفییح نمود درمورد فتوای رهبری هم گفت «قطع دابر الفتنه» (ریشه فتنه را خشکاند) که به قول عرب‌ها تعبیر حلوی بود.

با شیخ خیلی رفیق شدیم در کلماتش تکراری کرد اللهم احفظ لنا الجمهورية الاسلامية وانا نعتز بكم و امثال این حرف‌ها ویک جمله دیگر که هم خصوصی برای خودم گفت وهم در مصاحبه اشاره نمود این بود که مقاومت امروزه لبنان حاصل بذری است که سپاهیان ایرانی سی سال پیش در جنوب لبنان کاشتند. خدا رحمت کند متولیان حیاً کنت او شهیداً.

چهار- هیچ به نفع ولايت خدارا شکرا!

چهار نفر بودند و از جلیقه‌های مخصوصشان هم می‌شد فهمید اردنی هستند و هم اینکه از مسؤولین بعثه این کشور به بهانه سؤالی در مورد چگونگی تشرّف به حج از کشور اردن وارد گدهاشان شدم وقتی معلوم شد دو نفرشان دکترای علوم شرعی دارند و البته همه‌اشان از خطباء و ائمه جمعه و جماعات اردن هستند کمی برایشان تواضع کردم از سوابق علمی خود گفتم ابتدا با استبعاد نگاهم می‌کردند تا اینکه گفتم در ایران ادبیات عرب هم تدریس می‌کنم تا این را گفتم شیخی که قوّه و جسمًا از بقیه بزرگتر بود گفت بگذار چند سؤال کنم و یک خشاب سوالات نحو و تجزیه و ترکیب را در حالت رگبار به سویم آتش کرد الحمد لله به خیر گذشت برخی از اشکالات سؤالاتش را نیز تذکر دادم و چند معنای نحوی هم مطرح کردم که الحمد لله تر هیچ کدام را بلد نبود و البته تذکر این تواضع تکبر آلود دوباره لازم است که بنده حقیر طلبی کوچکی بیش نیستم! همین مساله باعث شد کمی انس بیشتری بگیریم و کمی کوتاه بیایند و دکتریت خویش فراموش کنند.

دکتر عبدالقدیر که از بقیه هم جوانتر بود و هم خوش مشرب تر و خوش فکر تر گفت قبلًا چند سالی در سعودی مشغول تدریس بوده و با عقاید و هایات آشنایی خوبی داشت و البته بیشتر شاکر بود تا شاکر همچنین برخی اقوامش از شیعیان لبنان بودند، لذا می‌شد گفت یک دوره شیعه شناسی هم گذرانده بود با وجود این ، شباهاتی در مورد عقاید شیعه داشت من جمله در مورد تحریف قرآن که

به تفصیل به بحث نشستیم توب اندازانه به میدان خودشان گفتم: «درست است که شما روایاتی دارید که از آن تحریف قرآن بر می‌آید مثل آیه شیخ و شیخه که می‌گویند از قرآن نسخ بالحذف شده است و یا قول عایشه که دو ثلث سوره احزاب حذف شده است و امثال ذلک؟» همه‌اشان مؤیدانه سر تکان دادند گفتم برخی از علمای ما هم با استناد به برخی روایات نادره قائل به این مسئله شده‌اند که قول بسیار نادری بین علمای ماست و بیشتر علماء قائل به صحّت و عدم تحریف مابین الدفتین (آنچه بین دو جلد قرآن آمده است) هستند بعد قرآن جیبی خود را درآوردم و گفتم این قرآنی است که در ایران خریدم و آن را می‌خوانم و از این نسخه بیش از صد هزار نسخه در همین قطع چاپ شده است قرآن را دست به دست گرداندند و باز هم به همان سبک گذشته سر تکان دادند

برای نهار فردا به هتلمان دعوتشان کردم گرچه پذیرفتند ولی چشمم آب نمی‌خورد که سر قرارشان حاضر شوند و این آب نخوردن چشمم بیشتر به این خاطر بود که خبر داشتم از ترسی که از ایرانی جماعت در دل مسلمانان دیگر کشورها ایجاد کرده بودند!

ایران هراسی یا بهتر بگوییم از ایران هراسانی! جزء اساسی ترین سیاست‌های راهبردی دشمنان برای جلوگیری از انتشار بیداری اسلامی در جهان اسلام شده است و در این راه با کمال و قاحت حتی از همان پیشنهاد کنه و نخ نمای اعراب جاهلی استفاده می‌نمودند که در مقابل اعجاز قرآن به دوستان خود پنbe در گوش کردن را توصیه می‌کردند اینجا در قرن بیست و یک شاید پنbe ها کمی پیشرفتی تر شده باشد لکن سیاست، همان است که بود و ظاهرا شیطان قدیم وجدیدش یک هدف دارد!

یادم هست در سفرهای گذشته جزوی ای دیدم با جلدی زرد و سیاه و قرمز رنگ که مثل رنگ پوست حشرات سمی هشدار دهنده بود تصویر علامت خطر بزرگی رویش نقش بسته بود و این جمله را که عنوان جزوی هم بود زیرش نوشته بودند: «الرّافضة هم الخطر فاحذرهم!!!» یعنی رافضی

ها خطرند(دقّت شود خطر نه خطرناک!) از آنان بر حذر باش! یا به عبارت خودمانی‌تر مواظب راضی‌ها باشید که نفتی نشوید!

آری دشمنان مبانی عالی و عقاید متعالی اهل بیت علیهم السلام بهترین راهکار مبارزه و جلوگیری از انتشار این مكتب را قرنطینه فکری هم کیشان خود دیده اند و ترساندن از برقراری کوچکترین ارتباطی با شیعیان مبادا که سحرشان کنند یا آتش شرکشان خاکستر کند ایمانشان را! ولی الحمد لله که خدا هست و الحمد لله که «یرید الله ان يتم نوره ولو كره الكافرون»!

بگذرم داشتم میگفتم که چشمم آب نمی‌خورد که این طایفه فردا سر قرار بیايند و حتماً می‌ترسند ولی ظاهرا آب نخوردن چشم به جا نبود و دوستان اردنی هر چند با تأخیر ولی بالاخره آمدند در راه بعثه هم کلی گپ وحدت زدیم .

ناهار که قورمه سبزی بود ظاهراً آن قدری خوشمزه بود که نمک گیرشان کندگفتند ما هم در اردن شبیه این غذا را داریم با اندکی تفاوت.

بعد از ناهار با حضرت آیت الله عاصفی چای و نوشابه بعد از غذا را برگزار کردیم و حضرت ایشان واقعاً زیباً و تاثیر گذار صحبت کردند از چند سفرشان به اردن و دوستانشان در آنجا آغاز کردند و حسن البناء و اخوان المسلمين و احزاب فعال در اردن کشاندند و همچنین از خاطره ملاقاتشان با قرضاوی گفتند .

خلاصه شخصیت و سخنان و منش ایشان آنقدر جذاب بود برای این جماعت که خطبه جمعه خوان‌های اردنی را واداشت در آخر جلسه آهسته در گوشم بگویند : ما شاگرد جناب شیخ محسوب میشویم! و این یعنی چهار- هیچ به نفع ولايت... خدارا شکر!

اهلا و سهلا خوش آمدید

بنده خدا محمد حسین جعفریان که از رزق های خداداد در این سفر بود بدهجوری به دودسیگار
دچار بود ظاهرا به خاطر وضعیت جسمانی نامطلوب و مزاج به هم ریخته اش چاره ای نداشت در
مکه و مدینه هم که به خاطر وجود قوانین خاص خرید و فروش دخانیات جماعت، منوع و حرام
و اشدّ من الغیبه بود لذا تصمیم گرفتم برای بنده خدا که دچار کمبود نیکوتین شده بود دستی بالا
بزنم و با پرس وجو از اهالی اینجا برایش سیگاری دست و پا کنم باشد که هنگام ذکر یا ودووود
دعایم کند و در مجلس تفسیر سوره دخانش یادمان کند!

از چند نفر پرسیدم و حاجت نگرفتم تا اینکه در لابی هتلی کوچک جماعتی از لبنانیون ولبنانیات
را دیدم که هر کدام یک نخ سیگار به دست داشتند و دود تدخینشان (سیگار کشیدن) چشم فلک
را کور کرده بود!

از لابلای دود غلیظ بزرگترشان را که احتمال می رفت مدیر کاروان هم باشد نشانه رفتم وسلامی
حواله اش کردم و آدرس سیگارفروش را از او خواستم با تعجب نگاهی به صدر وذیلم کرد و
چون ناصحان مشفق گفت تو چرا سیگار میکشی و حیف از جوانی تو و از این قبیل پیام های
ترک اعتیاد! گفتمش که برای خودم نمیخواهم و رفیقی دارم که ناخوش احوال است خندید و
گفت اگر مریض است که با سیگار کشیدن میمیرد!!

بعدتر دلش به حالم سوخت و آدرس دست فروشی را که ساعت دوازده نیمه شب به بعد به فروش
قاچاقی دخانیات میرداخت برایم گفت. گفت اهل کجایی تا گفتم: «ایران» از روی مبل نرمی که
بدنش را در خود فرو برده بود برخاست و در حالی که دستانش را به نشانه شادی در هوا
میچرخاند به سمت آمد و گفت: هله هله ایران... ماشاء الله... احمدی نجاد

تمام مسیر مبل لابی تا مقابل مرا که در حدود پنج متر بود تقریبا میرقصید اینکه میگوییم تقریبا
چون اطلاع دقیقی از رقص و کم وکیف و اقسام آن ندارم!! منتها اینقدر را میدانم که اگر رقصی به

نام رقص عربی در عالم وجود داشته باشد حتما همان شکلی خواهد بود در مقابلم قرار گرفت و به گرمی و در عین حال سختی فشارم داد و ابراز احساسات کرد من هم از باب «عشر امثالها» قربان صدقه محبت هایش میرفتم و چاق سلامتی هایش را پاسخ می دادم.

لابلای صحبت ها ناگهان شکل نگاه و نوع صدایش تغییر کرد وبا ورانداز کردن ظاهر سعودی ولهجه عربیم ناگهان با ناراحتی وغیظ گفت: «أنت ایرانی أو سعودی؟» دوزاریم افتاد که بنده خدا مشکوک شده و مارا با سربازان گمنام محمدبن عبدالوهاب!! اشتباه گرفته و گمان دارد که در یک دام اطلاعاتی گرفتار آمده است حق به جانب و معصومانه گفتم: «ایرانی والله ایرانی بالله ایرانی» دیدم باور نمیکند و بدجوری از دستم شکار است زدم زیر آواز وبخش هایی از سرود خوش آمد گویی لبنانی ها برای ریس جمهور که تکه هایی فارسی هم داشت را برایش خواندم : «اهلا وسهلا.... خوش آمدید... بفرمایید» گل از گلش شکفت و دوباره ذوق کرد و مراسم فشار آغوش را از سر گرفت مراسمی که دنده هایم هرگز فراموشش نخواهد کرد الحمد لله ملاقاتمان ختم به خیر شد و از بهتان جاسوس بودن رهیدم.

البته لبنانی ها حق هم دارند از ریسمان سیاه و سفیدی چون امثال بنده خوف کنند چرا که سعودی ها همه را خیلی و آنها را خیلی خیلی، زیر نظر دارند واذیت می کنند البته از حق هم نگذریم خیلی از برادران شیعه لبنان وعراق به اصول تقیه یا آشنا ویا پایبند نیستند و با برخی رفتارها سعودی ها را عصبانی و حساس می کنند امسال بعد از مراسم رمی جمرات بلند و دسته جمعی در خیابان ها فریاد می زدند لبیک یا حسین! خدا هدایتمان کند والبته لبیک یا حسین.

رقصی چنین میانه میدانم آرزوست

شب های آخر سفر در مدینه سپری می شد و در صد کمی از حجاج که بعد از اعمال به مدینه آمده بودند هم شیئا فشیئا مدینه الرسول را به سمت مدینه النفوشان ترک می کردند.

در مسجد النبی (ص) کامل مردی با موهای کوتاه و لباس بلند عربی دیدم که مشغول تلاوت قرآن بود کنارش نشستم و فهمیدم آخرین سوره ها را میخواند و ظاهر قضیه این بود که به ختم قرآنش نزدیک شده است وقتی دعای ختمش را خواند و صدق اللہش را شنیدم دستی به سویش دراز کردم و گفتم حال که این توفیق بزرگ در این شهر عزیز نصیبت شده برای من هم دعا کن گریه اش گرفت و گفت برادر توفیق داشتم در سه روز قرآن را ختم کنم و الان "ترقص الكلمات فی عینی" تعبیر لطیفی بود. رقص کلمات در اثرخواندن مدام خدا قسمت کند به قول شاعر: «رقضی چنین میانه میدانم آرزوست.»

حسن الشملاوی اهل تونس والبته بسیار عجیب و در عین حال دوست داشتنی احساسم می گفت از آنها یی است که اگر برایش وقت بگذاری خیلی زود ولایتی می شوند گریه میکرد و میگفت در خواب با خود پیامبر(صلوات الله عليه وآلها) حج به جا آورده آن هم حج در قدیم و زمان خود حضرت با صداقت بود میگفت در تونس در یکی از شهداری ها کار میکند و وضع مالی خوبی ندارد به طوری که وقتی با خانواده اش در میان گذاشته است که میخواهد به حج برود اول همه خندیده اند و بعدهم نگرانش شده اند که نکند بیماری خاصی پیدا کرده وهذیان میگوید

گریه میکرد و می گفت برای خدمت به حجاج آمده و خودش هم هنوز باورش نشده که حاجی شده اطلاعات بسیار وسیعی در مورد ایران و احمدی نژاد و لبنان و سید حسن نصرالله داشت اینکه میگوییم اطلاعات خوبی داشت در اینجا یعنی اطلاعات خیلی خوبی داشت و حتی به عبارتی شاید بتوان گفت اطلاعات خیلی خوبی داشت! شاهد اینکه در لابلای صحبت هایش گفت میدانی امروز صبح سعد حریری(نخست وزیر لبنان) به ایران رفته و با احمدی نژاد دیدار داشته؟ من ایرانی خبر نداشتم و اوی تونسی میدانست همچنین گفت امشب سید حسن نصر الله سخنرانی مهمی دارد والبته توصیه کرد که حتما گوش بده فرزندم!

از دسیسه های دشمنان برای تفرقه شاکی بود و میگفت دعواهای مسلمین را پرنگ میکنند و دعواهای خود را کمرنگ.

قیافه اش سی و پنج سال بیشتر نداشت اما در واقع پنجاه را پر کرده بود معلوم بود به برکت توکل
و دعا خیلی جوش دنیا را نمیزند و به اصطلاح خوب مانده است!

در بین صحبت هایش عکسی از دو فرزندش نشانم داد و گفت دختر سه ساله ام وقتی فهمید دارم
یک ماه به سفرمیروم واورا نمیرم سه روز قهر بود میگفت هر شب روی دست خودم میخوابد
و خلاصه خیلی رمانیک بچه هایش را دوست داشت. وقتی داشت به دنبال آدرسی کیف پولش را
زیر و رو میکرد مدعاویش را در مورد وضع مالیش به چشم دیدم یعنی در کیفیش جز چند ریال
مختصر و چند نمیدانم واحد پول تونس چیز خاصی ندیدم.

موقع خداحافظی یکی از صدریالی هایی که به لطف حضرت آقا به طلاب قسمت شده بود را به
зор در جیبش کردم و گفتم برای دو فرزندت بالاین پول سوغاتی بخر قبول نمیکرد و وقتی کار را به
зор به پایان رساندم دستم را گرفت که ببوسد وبا اشک آن هم نه از نوع در چشم حلقه زده اش
بلکه از نوع جاری بر گونه خداحافظی کرد

تمام ساعاتی که برایش حرف زده بودم یک طرف و همین چند ثانیه ای که این کار طول کشید یک
طرف واقعا که «الناس عبید الاحسان» (مردم بnde احسانند) از عمق جان برای هدایتش دعا کردم
قبل از برگشت تماس گرفت و گفت: آمده ام برای بچه هایم سوغات بخرم و ببرم و باز هم گریه
کرد و دعا.

صدای خوش و سیمای زیبا

شب و روز آخر مدینه جوانی ایرانی سر راهم قرار گرفت بس عجیب و نورانی حالات عجیبی
داشت. در مکه با هم هتل بودیم و به مناسبت یک سوال ساده ارتباطمن آغاز شد ارتباطی که
نمیدانستم ادامه اش اینقدر شیرین و مداوم خواهد بود صدا و سیمایش هر دو جذاب بود از آن

شیدا منش های منتظر مسلک بود که اگر حواست را جمع نمی کردی از حرارت اشتیاقش دل خودت هم آتش میگرفت و بدون دود میسوخت!

باهم در مدینه زیاد قدم زدیم و صحبت کردیم اوایل آشنایی از باب احساس وظیفه می خواستم برخی عقایدش را اصلاح کنم چرا که هر آینه فکر می کردم دچار عرفان های کاذب و فرقه های نوپدید شده ولی بیشتر که با هم قدم زدیم و برایم از تفکرات و آرمانها یش گفت فهمیدم از خودمان است و وحتی بالاتر ازما هم می پرد اطلاعات خوبی داشت به ویژه در مباحث مهدویت و امثال ذلک.

از استادی میگفت که دستشان را در امور معنوی میگرفته و کمکشان بوده در آغاز شک داشتم ولی در انجام آنقدر زیبا و دل انگیز استاد مذکور را برایم تصویر میکرد که همانندیه عاشقش شدم ولی هر چه پیله کردم و سریش شدم واز شیوه های فنی بازجویی استفاده کردم مراد مذکور را لو نداد که نداد.

گاهی که شیدایی خونش بالا میزد گریه زیبایش هوای انتظار دلم را طوفانی میکرد از آنها یی بود که رهایش میکردی بیابان گرد پیدا کردن یارشان میشدند و زیر تک تک نخل های مدینه شمع نذری روشن میکردند تا شاید چشمشان به چشم آقا و دستشان به دست او برسد. خدا دل مارا هم آتش بزند الهی آمین

در کنارش کوچه های مدینه را گز می کردم و از حرفهای شیرینتر از گزش حظ . سید بود و از نوادگان کمیاب امام باقر عليه السلام سوای حرف ها و اعتقادات جالبیش همین عطر سیادتش هم گرفتارم کرده بود. شرافت دو طرفه اولاد امام باقر عليه السلام در نگاه و کلام و راه رفتنش خود نمایی میکرد.

کمی افسرده و ناامید بود از دویین ها و نرسیدن ها لذا برایش چند کپسول «به جهان خرم از آنم» و «هر چه آن خسرو کند شیرین بود» تجویز کردم تا کمی حالتش جا بیاید انصافا بهتر هم شد ولی

احساس میگفت این ناامیدی با درمان سرپایی و اورژانسی پرستار تازه کاری چون من درمان نخواهد شد لذا به بزرگترها معرفیش کردم به این امید که پس از برگشت به تهران سراغ اولیاء خدا برود و دستی سرش بکشند حدس میزدم از آن عده ای است که اگر دست آدم شناس ها و آدم سازها به آنها برسد تا نزدیکیهای عرض خدا میروند.

از توشه ناچیز بهره هایی که از اساتید همراه داشتم کمی برایش گفتم؛ از اینکه تحويل نگرفتن های محبوب از سر ناز و محبت است و نه جفا و قساوت، از اینکه بسیاری وقتها آنکه بیشتر بسوzd و دیرتر برسد به ته چین دیگ می رسد و از اینکه «خدا هست!!» و واقعا این جمله «خدا هست» عجب اعجازی دارد در آرامش بخشی و صیقل دادن دل های غبار گرفته. ساده و تائیر گذار به قول بندۀ خدایی: «خوب شد خدا هست!»

بزرگی نقل میکرد یکی از علماء روی منبر برای مردم در کمال جدیت می گفته که: «مردم به حضرت عباس خدا هست!!»

برای هم قدم شدن همراه خوبی بود از آنها یی بود که عاشق پیاده رویند بعدتر ها فهمیدم که علاوه بر اینکه اهل قلم هم هست البته بیشتر در فضای نت و محیط مجازی. حرfe ای کار میکرد و مشتری های خوبی هم داشت از آن وبلاگرهای پروفشنال بود عده ای را سر سفره اطلاعات علمی و مذهبی نشانده بود البته در محتوا و شکل انتقادهایی داشتم که برایش گفتم. اگر اصرارش برنامه نویس ماندن نبود آدرس وبلاگش را نیز افشا می کردم.

از خاطرات استادش زیاد تعریف میکرد از قدر تهای عجیب و غریبیش ورفت و آمدہای پیدا و پنهانش اوایل که نتوانسته بودم به حقانیت استاد مذکور اطمینان کنم برایش میگفت که اینها نشانه حقانیت نیست و بندگی ملاک است او هم تایید کنان میگفت میدانم و خبر دارم و ما خودمان این کاره ایم واز این حرفا... خلاصه از آن ماهی های صاف و ساده ای نبود که با تورهای معمولی صید شود البته با توجه به استعداد بالا و خطرات فراوان بر سر راهش همچنان اصرار داشتم سراغ علمای قابل اعتماد برود.

برای محیط وب هم باید سرمایه گذاری جدی شود امروزه نت جبهه عظیمی با خط آتشی به پنهانی تمامی دنیاست که از طرف ما جز عده ای جوان مخلص دردکشیده و دغدغه دار کسی مشغول دفاع نیست و واقعاً پیکار غیر منصفانه ای که امروزه در فضای مجازی در جریان است بدون امدادهای غیبی و الطاف خاصه به تار و مار شدن اعتقادات جوانان خواهد انجامید و خدا نیاورد آن روز را...

به امید آن روز که تمامی ابزار و امکاناتی که در اختیار بشر است سربازانی برای گسترش نور و عدل مهدوی شوند و نه دجال ها و سفیانی هایی سنگ راه ظهور وخارهای چشم و استخوانهای گلوی آقای عالم.

شوط آخر...

چند صفحه دیگر را هم سیاه کردیم و امید این داریم که روپیاه نباشیم. نامه سفر نوشتیم و خاطره نگاشتیم به امید التفاتی از جانب دوست و امن یجییمان برای توفیق اخلاص هنوز بلند است خدا پدر و مادر آمین گو را بیامرزد.

این سفرمان هم تمام ونامه اش را هم نوشتیم اما امیدمان هنوز فقط به لطف و فضل اوست که گفت «واسأَلُوكَ اللَّهِ مِنْ فَضْلِهِ»

شرمنده رفتیم حج و سر افکنده برگشتیم. قوم به حج رفته ای شدیم که معشووقمان مهربانانه راهمان داده بود ولی ما قدر میزانی های کریمانه اش را ندانستیم با خیلی ها نشستم و هم کلام شدم اهمیت و عظمت نعمت ولایت و برکت عظیم نظام اسلامی را پیش از پیش و با تمام وجود حس کردیم اما اینکه قدر شناس تر شده باشیم را نمیدانم.

در شوط آخر این طواف چشم امیدم فقط به دعای صاحب و ولی حجّ و حاجی هاست که دعايش مستجاب است بلا شک کاش استلام حجرمان چشم در چشم او شدن باشد و نماز طوافمان مورد تفقدش واقع شدن.

يا ولی الله ! گرچه «ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید» ولی «هم مگر لطف شما پیش برد گامی چند»...

اللّٰهُمَّ أَنْظِنَا بِالْهُدٰى وَأَهْمِنَا التَّقْوِي